

Ний всички сме деца на майката земя,
но чужда е за нас кърмачката ѝ гърд
и в шеметния кръг на земния си път,
жадувайки лъчи, угасваме в тъма —
ний бедните деца на майката земя . . .

Но иде ден на съд! Над майката земя
надвисва ураган и в громкия му зов
преплитат се в едно омраза и любов,
а майката земя възсепва се сама,
потъпкала греха, отърсила срама.

Защото в боен ред сред робската тъма
възбунени вълни издигат се със рев,
защото накупя свещения ни гнев
и неговият вик стозвучно загърмя:
— „И ние сме деца на майката земя.“

(„Ний“)

Ново бе конкретно-историческото съдържание, което изпълва поезията на Смирненски — певец на революционните борби, разразили се у нас и в Европа, възтържествували в огромната земя на съветските социалистически републики. Нови бяха съдържанието и формално-изразните средства и на сатирата на Смирненски, насочена срещу изедниците на народа ни, гешефтери и спекуланти, награбили се през войните, срещу буржоазните политически партии, срещу демагогията на широканството и ревизионизма.

Богатството от наблюдения, живостта и съобразителността на хумориста, необикновената подвижност на творческата фантазия разкриват една широка основа на сатиричното изобличение; отношението на работническата класа и на трудовите маси към съвременността. Това се долавя и когато поетът говори от първо лице — за себе си.

„Излишно е да повдигнеш рамене: от месец и половина аз лежа на гръб, слушам как часовникът трака над главата ми; слушам тоже как докторът трака по гърдите ми и многозначително клати глава и на всеки два часа поемам по една лъжичка с някаква жълтеникава течност. Една е разликата само: аз лежа на гръб, защото съм, както изглежда, болен, а народняците боледуват от постоянно лежане на гръб . . .“ („Писмо за Виена“).

Или да вземем за пример описанието на снежната зимна нощ, когато премръзналият босяк със здраве, разклатен като „амстердамския интернационал“, се разхожда по улиците и отбелязва наблюденията си. Той минава покрай Народното събрание, поглежда знаменития парламент, спомня си за депутатите и . . .

И скръб притиска ми душницата!
Да бъдеш без дърва, уви!
А само в центъра и десницата
цял склад от дървени глави! . . .